

[spillesteder dk]'s deputation i Folketingets Kulturudvalg d. 15. april '09

[spillesteder dk] er brancheorganisation for landets 75 mest profilerede, rytmiske spillesteder.

Langt hovedparten af Statens tilskud til rytmisk livemusik, bevilges som honorarstøtte og til Regionale Spillesteders koncertdrift. 100 % af tilskuddene til Regionale Spillesteder og 51 % af honorarstøtten formidles i [spillesteder dk]'s medlemskreds.

[spillesteder dk] ønsker med deputationen og dette bilag, at informere Kulturudvalget om den rytmiske musiks situation, som er præget af en kort historik som tilskudsberettiget kunst og en sårbar økonomi.

”Den mest borgernære kultur vi har”

Ovenstående definition af den rytmiske musik, som er citeret fra Kulturminister Carina Christensen, vidner om at rytmisk musik i dag, er en central og afgørende kulturel faktor, der udover gode oplevelser, skaber identitet hos mange mennesker. Alene på de 75 mest profilerede spillesteder herhjemme, kommer 1 mio. gæster igennem dørene om året, og når mindre koncertarrangører, musikfestivaler og den rytmiske musiks øvrige eksponeringskilder medregnes, kan Kulturministerens definition utvivlsomt tages for pålydende. Den rytmiske musik er ikke længere en fragmenteret del af vores moderne liv, men har udviklet sig til at være en samfundsmæssig vækst- og udviklingskatalysator med sammenhængs- og påvirkningskraft af en lang række af Danmarks centrale kreative og innovative udviklingspotentialer, idet arkitektur, design, grafik, mode m.m. i stigende grad søger inspiration fra den moderne rytmiske musik.

Ny virkelighed – nyt ansvar

At rytmisk musik kan udvikle og brande Danmark, er der tydelige eksempler på med Aqua's og senest Alphabeat's gennembrud i det store udland – førstnævnte så massivt at det kunne ses på betalingsbalancen. Dette var aldrig sket uden en aktiv livescene og pladebranche. Den teknologiske udvikling, hvor musikkens fysiske 'produkt' (CD'er og øvrige fonogrammer) er vigende, efterlader imidlertid en pladebranche i frit fald, og et ansvar for udvikling af dansk rytmisk musik overladt til især livemusikken. Men ikke kun vækstlagnpleje, genreudvikling og sikring af de rytmiske miljøer er blevet livearrangørernes ansvar. De afledte effekter er også tydelige i forhold til den indvirkning spillestederne har på innovationsprocesserne i både de kommercielle og kulturelle brancher.

Baggrund

Fremsynede 90'er politikere

I januar 1994 udgav det daværende Statens Musikråd og Kulturministeriet en undersøgelse af spillestedernes vilkår (ISBN 87-982590-5-9). Undersøgelsen blev foretaget af Center for Alternativ Samfundsanalyse (CASA), og konkluderede at spillestederne var afhængige af subsidiering, samt anbefalede en 'reel merbevilling'. På baggrund af CASA-undersøgelsen udarbejdede Statens Musikråd en handlingsplan for spillestederne og iværksatte et treårigt forsøg med fem Regionale Spillesteder, hvorefter erfaringerne blev opsamlet og videreudviklet til 'Forslag til Spillestedsløvgivning' (med kælenavnet 'Gulerodsrapporten' pga. omslagets farve), som Statens Musikråd efter en høringsrunde overgav til Kulturministeriet i marts 1998, som sit helhedsforslag for en samlet løsning for liveområdet. 'Gulerodsrapportens' beregninger påviste at gennemførelse af en lovgivning på området ville koste 68,5 mio.kr. fra Staten. Forslaget var desuden baseret på et tilsvarende kommunalt/amtskommunalt engagement ud fra krone-til-krone princippet, dog med mulighed for at dispensere fra dette, da der var usikkerhed om hvorvidt man kunne opnå den fornødne kommunale opbakning i hele landet.

Den 30. november 1998 afholdt Statens Musikråd en høring på Christiansborg, hvor forslaget blev fremlagt og mødte stor politisk opbakning fra næsten samtlige kulturpolitiske ordførere. Den nye 'spillestedsløve' var således at finde i det første udkast til finansloven for 2000, men blev i en sen natte-time i Finansministeriet skrevet ud igen. De rytmiske musikmiljøer var i oprør, nu man havde været så tæt på at opnå den eftertragtede status som kunstart med statslig blåstempling, og i Finanslovens 11. time gik en partipolitisk bred kreds af kulturpolitiske ordførere, med Ole Sohn og Brian Mikkelsen i forreste geled, i brechen for 'spillestedsløven' og det lykkedes at få vedtaget den lille tilføjelse til Musikloven og et statsligt engagement på 29,5 mio.kr. til spillestederne - altså under halvdelen af det beløb Statens Musikråd havde anbefalet. Disse kulturpolitikere var af en ny generation, der var opvokset med pop og rock, og som vidste at de nyere musikgenrer ikke blot var en krusning på vandspejlet, men en moderne kunstnerisk udtryksform.

Den daglige balancegang

Spillestederne og den rytmiske musik fik altså i 2000 sin statslige blåstempling, men meget mere er det heller ikke blevet til. Mens egnsteatre og små storby teatre tilsammen er begunstiget med mere end 100 mio.kr. og de klassiske landsdelsorkestre modtager 140 mio.kr., er den tilsvarende landsdækkende ordning for rytmisk musik henvist til 31,6 mio.kr. på Finansloven. Der er altså tale om en yderst beskeden fremskrivning i 'spillestedsløvens' snart tiårige levetid, selvom netop denne kunstart i samme periode har udviklet sig præcis som ovennævnte, fremsynede kulturpolitikere forventede – til en central kunstart med kolossal folkelig opbakning.

Selv i gode, økonomiske tider balancerer spillestedernes økonomi på en knivsæg, da hele grundstrukturen i støttepolitikken på dette kulturområde, er baseret på en stor egenindtjening ved for eksempel ølsalg. Et spillested¹ (Regionale og honorarstøttede) modtager gennemsnitligt knap 750 t.kr i tilskud fra Staten og omtrent det samme fra sin hjemkommune, disse tilskud tilsvare næsten præcist hvad der udbetales fra spillestedet til honorering af musikere, og lovens intention om at være kunststøttende fungerer altså helt efter hensigten. Alle øvrige udgifter – løn, lokaler, markedsføring, lyd/lysanlæg osv. – finansieres af spillestedets egenindtægt, der i gennemsnit andrager godt 2,5 mio.kr.

Årsresultatet på et gennemsnitligt spillested var i 2007 (altså inden finanskrisen indtraf), på -50 t.kr. For 2008 ser det ud til at det gennemsnitlige resultat bliver knap -200 t.kr. Selvom det gennem en periode med højkonjunktur er lykkedes at konsolidere spillestederne en smule, så egenkapitalen ved udgangen af 2007 udgjorde et mindre plus, er konstruktionen så skrøbelig at dette billede er vendt til negativt fortegn ved udgangen af 2008. Alligevel lykkes det for de 75 vigtigste spillesteder tilsammen, at producere 8-10.000 koncerter årligt, til glæde for næsten 1 mio. billetkøbere. Som nævnt var der ved forarbejdet til 'spillestedsløven' usikkerhed om, hvorvidt man kommunalt kunne mønstre det nødvendige engagement til rytmisk musiks tiltrængte løft. Paradoksalt nok, er situationen i dag den stik modsatte; Statens Kunstråds Musikudvalg har gentagne gange ytret sin frustration over, ikke at kunne 'matche tilskudsbehovet til tidens musikalske talenter og det stærke lokale engagement, som spillesteder og kommuner udviser', og udvalget har på grund af den statslige underfinansiering set sig nødsaget til at nedskære antallet af Regionale Spillesteder fra 20 til 18, trods 29 ansøgninger fra spillesteder, hvor den kommunale medfinansiering var sikret. Kunstrådets Musikudvalg har desuden beskåret alle bevillinger af honorarstøtte med 7,5 % under mangel på tilstrækkelige midler, og har i modsætning til tidligere år besluttet at honorarstøtte ikke længere kan søges løbende, da kassen løb tør allerede 24. februar.

¹ Med medlemskab af [spillesteder dk], se bilag 3

Genoprettelse

'Spillestedslovens' 2. halvdel

Tiden er kommet til at kulturpolitikkerne igen tager teten, og gentager det brede politiske samarbejde der tilbage i 2000 sikrede den rytmiske musik sin statslige blåstempling. Dengang blev halvdelen af den anbefalede finansiering af området realiseret, nu ti år senere er den rytmiske musik mere end parat til at omsætte den anden halvdel ligeså effektivt og succesrigt.

[spillesteder dk] anbefaler at finanslovens årlige beløb til rytmiske spillesteder hæves med 36 mio.kr.:
 - 6 mio.kr. der fra Tipsmidlerne i 2009 er brugt til honorarstøtte, findes fremover på Finansloven, for eksempel til brug for honorarstøtte og genetablering af den nedlagte projektstøttepulje for udviklingsprojekter i arrangørmiljøerne.
 - 20 mio.kr. benyttes til at hæve tilskudsrammen for Regionale Spillesteder, med det formål både at vende udviklingen fra færre til flere Regionale Spillesteder samt at gøre stedernes kunstneriske indhold uafhængige af ølsalg.

- 10 mio.kr. benyttes til at hæve tilskudsrammen for honorarstøtten, således at nedskæringen på 7,5 % i 2009 udlignes, honorarstøtteloftet kan hæves, der åbnes mulighed for at indgå flerårige honorarstøtteaftaler og der bliver plads til nye aktører.

[spillesteder dk]'s vurdering er altså at 30 mio.kr. yderligere fra statslig side (+ finanslovsfinansiering af 6 mio.kr. der nu kommer via Tipsmidlerne), er det nødvendige beløb, for at genoprette den økonomiske balance og den statslige underfinansiering af rytmisk musik som kunstart.

Hermed vil vi opnå status quo med den positive position området befandt sig i efter 'spillestedslovens' tilblivelse i 2000. Dette er et absolut must, men kun nok til undgå langvarige skadevirkninger af den nuværende underfinansiering. En yderligere indsats for rytmisk musik skal bæres af visioner for området...

Visioner

Bilag 1: Nationalscenen – et løft for hele den rytmiske musik

Tanken er ikke ny, den har været på banen i flere kulturpolitiske sammenhænge de sidste par år, men med livescenens voksende ansvar for den rytmiske musik, er det tydeligt at Danmark behøver et fyrtårn på den rytmiske musikscene der aktivt afprøver og videreudvikler nye koncertformater og forretningsmodeller, der kan drive både livescenen - og det rytmiske miljø som helhed – fremad. Danmark har brug for en fremadskuende rytmisk nationalscene, og vi finder det oplagt at spillestedet VEGA ophøjes til denne status.

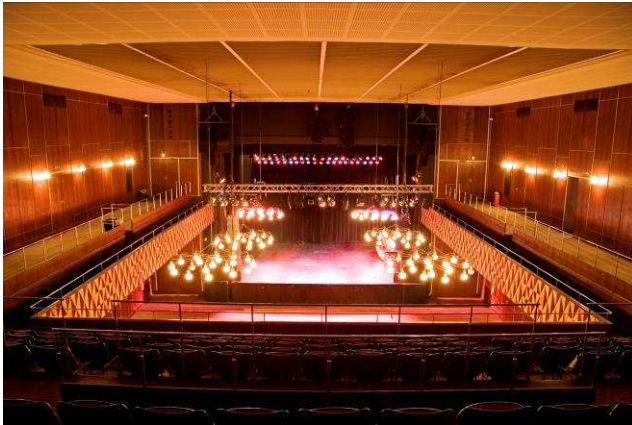
Bilag 2: Skabelse af et nyt produkt

Etablering af to Musikproduktionscentre – øst og vest – skal blive nye udviklingslokomotiver for spillesteder og genreorganisationer, som producerende institutioner og udviklere af nye audiovisuelle musikprodukter, til erstatning af det udfasende fonogram, som grundet den teknologiske udvikling ikke længere er tidsvarende. 'Det nye musikprodukt' som formodentligt vil være sammensmeltning af lyd, billede, animation og ny teknologi, skal udvikles af produktionscentrene i public service regi.

Bilag 1 VEGA som rytmisk nationalscene

VEGA som nationalscene – med henblik på opførelsen af en ny koncertsal

VEGA er ejet af en fond, hvis opgave er at investere alt sit overskud i flere rytmiske kulturoplevelser. Organisationen er bygget op omkring to scener, som med sine forskellige kapaciteter indfanger både det rytmiske vækstlag samt de store stjerner. Den store scene skaber et overskud, som dækker investeringerne i de små scener og vækstlagsinitiativer. Således producerer VEGA kommende stjerner til fødekæden. VEGA er Danmarks største og mest professionelle rytmiske spillested, og stedet er internationalt anerkendt, og fremhæves ofte som en velorganiseret og professionelt drevet kulturinstitution. VEGA er allerede i dag vores stolthed indenfor den rytmiske musik – for musikmiljøerne, for Danmark og for København er spillestedet allerede symbolet på en rytmisk nationalscene.

Første skridt på vejen med at gøre VEGA til nationalscene, skal være opførelsen af en stor rytmisk koncertsal, som skal gøre op med de nuværende horrible forhold, musikkens store rock og popnavne må præsenteres under, i rungende sportshaller og ucharmerende messecentre.

En investering i et VEGA som rytmiske nationalscene, kan være starten på det løft musikbranche, musikmiljøer og vækstlag fortjener. En rytmisk nationalscene vil samtidig markedsføre Danmark som en attraktiv turistdestination og det musikalske knudepunkt i Skandinavien, som vi fortjener at være.

Hvorfor VEGA?

VEGA har ekspertisen og erfaringen. Spillestedet tager allerede i dag aktivt ansvar for udviklingen af det rytmiske kulturliv, og har en organisation der naturligt kan udvikles til at påtage sig nationale opdrag omkring den rytmiske musiks rammer, indhold og viden.

Hvorfor skal nationalscenen placeres i København?

Hovedstaden er det naturlige sted at placere en nationalscene, da befolkningstætheden gør at flest vil få glæde af den. Den nye nationalscene for rytmisk musik skal kunne indgå i et naturligt samarbejde med de eksisterende nationalscener for klassisk musik, billedkunst og teater, som alle ligger i København. Samtidig vil nationalscenen være en attraktion i forhold til turismen og endnu en faktor i tiltrækningskraften af højtuddannede danskere/udlændinge. Nationalscenen skal agere konsulenter for hele landet og medvirke til at vækstlaget plejes og trives overalt, og kan få eksponering på de større scener i København.

Hvad er perspektivet i at gøre VEGA til nationalscene?

Foruden de eksisterende scener i det nuværende VEGA, er visionen etableringen af en digital vækstlags-scene (Nano VEGA) samt en større rytmisk nationalscene med plads til 5.000 gæster (Mega VEGA). Dette vil sikre fremtidsperspektiverne for den rytmiske musik og give Danmark et rytmisk miljø i internationale klasse, med scener der har en kapacitet til alle rytmiske genrer og størrelser.

Spillestederne i hele Danmark har brug for et løft og et pejlemærke, der kan hjælpe til med en øget professionalisering og forskning i hvordan rytmiske spillesteder kan sikres bedre økonomi og drift. Vega vil engagere sig i, hvordan man kan arbejde sammen på tværs af spillesteder - uden de enkelte spillesteder mister deres karakteristika og profil!

Hvad vil det koste?

Ifølge VEGA's egne beregninger vil det beløbe sig til 20 mio. kr. årligt at drive to-tre rytmiske scener og udvikle nye forretningskoncepter for alle landets spillesteder. En større koncertsal – et Mega VEGA – skal først bygges og er ikke prisfastsat, da meget afhænger af fysisk placering. Mulige placeringer kunne være i tilknytning til det nuværende VEGA eller på Carlsberg-grunden på Vesterbro.

VEGA modtager i dag 5 mio.kr./år i tilskud fra Københavns Kommune og Statens Kunstråd.

Bilag 2 Musikproduktionscentre i øst og vest

Livemiljøerne og rytmisk musik generelt har brug for at udforske mulighederne for 'et nyt produkt', nu da teknologien har overhalet det klassiske fonogram. Det kan ske på to nye musikproduktionscentre, i henholdsvis Øst- og Vestdanmark.

Et musikproduktionscenter er de fysiske, tekniske og vidensbaserede rammer om audiovisuelle musikproduktioner – både som live- og medieprodukt – målrettet de professionelle danske kunstnere indenfor det rytmiske område. Centeret skal være den kreative basis i alle faser af den skabende proces omkring det audiovisuelle musiske multiprodukt: research, idé- og konceptudvikling, budgettering, finansiering, produktionsplanlægning, produktion, postproduktion, markedsføring og afvikling/distribution.

Centeret skal ligeledes være den kreative basis, både som mødested og som lege- og tumleplads, for regionens mest talentfulde, garvede og dygtigste musikproducere på det rytmiske område.

- Centeret skal som minimum rumme de tekniske faciliteter til professionelle audioproduktioner (cd'er, mp3-filer mfl.), herunder også for web og mobil produkter.
- Centeret skal rumme et passende projektarbejdsrum og it-arbejdsstationer
- Centeret skal indeholde prøve- og instruktionslokale(r) og scene til showcases både for live- og medieproduktioner.
- Centeret skal rumme visuelle produktionsfaciliteter minimum til demoproduktioner som musikvideoer.
- Centeret skal ligge i forbindelse med en art-venue, der skal være legeplads for artisterne og producerne tilknyttet musikproduktionscentret.
- Centeret skal rumme uforpligtende samværslokaler for det kreative produktionsmiljø, i forbindelse med en kantine/spisested.
- Centeret skal rumme et musisk informations-, kommunikations- og dokumentations center (et art-music library)
- Centeret skal have adgang til en audiovisuel musikscene med plads til 2.000 – 5.000 stående publikummer.

Bilag 3 [spillesteder dk]'s medlemmer

spillestedets navn	adresse	postnr.	by	homepage
Amager Kulturpunkt	Øresundsvej 6	2300	København S	www.amager-kulturpunkt.dk
Banehuset	Slavgårdsvej 5	6560	Sommersted	www.banehuset.dk
Brovst Musikforsyning	Smedegade 18, Haverslev	9690	Fjerritslev	www.brovstmusik.dk
Bygningen Vejle	Ved Anlægget 14	7100	Vejle	www.bygningen-vejle.dk
Café 1000 Fryd	Kattesundet 10	9000	Ålborg	www.1000fryd.dk
Cafe von Hatten	Von Hatten Stræde 7	8900	Randers	www.vonhatten.dk
Christianshavns Beboerhus	Dronningensgade 34	1420	København K	www.beboerhus.dk
Copenhagen JazzHouse	Niels Hemmingsensgade 10	1153	København K	www.jazzhouse.dk
Culture Box	Kronprinsessegade 54	1306	København K	www.culture-box.com
Det Bruunske Pakhus	Kirkestræde 3	7000	Fredericia	www.bruunskepakhus.dk
Det Musiske Hus	Rådhus Allé 98	9900	Frederikshavn	www.detmusiskehus.dk
DROP-INN	Kompagnistræde 34	1208	København K	www.drop-inn.dk
Fatter Eskil	Skolegade 25	8000	Århus C	www.fattereskil.dk
Fermaten	Smallegade 4	7400	Herning	www.fermaten.dk
Forbrændingen	Vognporten 11	2620	Albertslund	www.fbf.dk
Galaksen	Bymidten 48	3500	Værløse	www.jazzhouse.dk
Gimle	Helligkorsvej 2	4000	Roskilde	www.gimle.dk
Global Copenhagen	Nørre Allé 7	2200	København N	www.globalcph.dk
Godset	Jens Holms Vej 5	6000	Kolding	www.godset.net
Grønnegades Kaserne	Grønnegade 10	4700	Næstved	www.gkkultur.dk
Hagge's Musik Pub	Vestergade 80	6270	Tønder	www.hagges.dk
Huset i Magstræde	Rådhusstræde 13	1466	København K	www.husetmagstraede.dk
Jazz & Rock ved Ringkøbing Fjord	Fredensgade 56	6900	Skjern	www.jazzogrock.dk
Kansas City	Munkebjergvej 140	5230	Odense M	www.kansascity.dk
KlauZdal	Klausdalsbrovej 336	2730	Herlev	www.klauzdal.dk
Klaverfabrikken	Fredensvej 12 A	3400	Hillerød	www.klaverfabrikken.dk
Koncerthuset (DR)	Emil Holms Kanal 20	999	København C	www.dr.dk/Koncerthuset
Kulisselageret	Søndergade 15	8700	Horsens	www.kulisselageret.dk
Kulturfabrikken	Industrivej 8	4800	Nykøbing F	www.ukh.dk
Kulturföreningen Spilledåsen	Maglehøjvej 11, Hellested	4652	Hårlev	www.spilledaasen-stevns.dk
Kulturhus Gimle	Gl. Stationsvej 12	4591	Føllenslev	www.kulturhusgimle.dk
Kulturhuset Islands Brygge	Islands Brygge 18	2300	København S	www.k-i-b.dk
Kulturhuset Krudttønden	Serridslevvej 2 B	2100	København Ø	www.krudttonden.dk
Kulturhuset Toldkammeret	Havnepladsen 1	3000	Helsingør	www.toldkammeret.dk
Lades Kælder	Kattesundet 6	1458	København K	www.lades.dk
Loppen	Sydområdet 4B, 1.sal	1440	København K	www.loppen.dk
Mantziusgården	Johan Mantziusvej 7A	3460	Birkerød	www.mantziusgaarden.dk
Mojo Bluesbar	Løngangsstræde 21,c	1468	København K	www.mojo.dk
Musikcaféen	Mejlgade 53	8000	Århus C	www.musikcafeen.dk
Musikforeningen 5-øren	Peter Lykkes Vej 2	2300	København S	www.5-oeren.dk
Musikforeningen Bygningen	Bag Haverne 1	4600	Køge	www.bygningen.dk
Musikhuset Bornholm	St. Torv 6	3700	Rønne	www.musikhuset.dk
Musikklubben Elværket	Kløverstien 145, 1.tv.	4300	Holbæk	www.musik-klubben.dk
Månen	Bispebroen 3	6100	Haderslev	www.maanen-live.dk
Noldes Nabo	c/o Per Andresen, Søndermarken 13	5580	Nr. Aaby	www.noldesnabo.dk
Operaen	Bådsmændsstræde 43	1407	København K	www.operaen.net
Paletten	Vesterbrogade 10	8800	Viborg	www.paletten.dk
Pavillonen	Kærvej 11	8500	Grenå	www.pavillonen.dk
Pilegården	Brønshøjvej 17	2700	Brønshøj	www.pilegaarden-kuc.dk
Pit Stop	Jernbanegade 54	6000	Kolding	www.pitstopkolding.dk
Portalen	Portalen 1	2670	Greve	www.portalen.dk
Posten	Østre Stationsvej 35	5000	Odense C	www.postenlive.dk
Pumpehuset	Stuedstræde 52	1554	København V	www.pumpehuset.dk
Rust	Guldbergsgade 8	2200	København N	www.rust.dk
Råhuset	Kulturstaldene Onkel Dannys Plads 1-9	1711	København V	www.kulturvesterbro.dk
Skråen	Strandvejen 19	9000	Aalborg	www.skraaen.dk
Slagelse Musikhus	Sdr. Stationsvej 1-5	4200	Slagelse	www.slagelsemusikhus.dk
Spillestedet Harder's i Harmonien	Møllergade 36	5700	Svendborg	www.harmonien.net
STARS	Algade 84	4760	Vordingborg	www.stars.dk
Stengade 30	Stengade 18	2200	København K	www.stengade30.dk
sTUDENTERHUS ÅRHUS	Nordhavngade 1	8000	Århus C	www.studenterhusaarhus.dk
Studentarhuset	Gammel Torv 10	9000	Aalborg	www.studentarhuset.dk
Studentarhuset København	Købmagergade 52	1150	København K	www.studentarhuset.com
Sønderborghus	Løngang 1	6400	Sønderborg	www.sonderborghus.dk
Tante Olga	Bødkermindevej 8	8900	Randers	www.tanteolga.dk
Tapperiet	Søndre Badevej 1	4600	Køge	www.tapperiet.nu
Templet	Jernbanevej 16	2800	Lyngby	www.templet.dk
The Rock	Skindergade 45-47	1159	København K	www.the-rock.dk
Tobakken	Gasværkgade 2	6700	Esbjerg	www.tobakken.dk
Tobaksgaarden	Tobaksgaarden 7	5610	Assens	www.tobaksgaarden.dk
Train	Toldbodgade 6	8000	Århus C	www.train.dk
Vanløse Kulturhus	Frode Jacobsens Plads 4, 1.sal	2720	Vanløse	www.vkhus.kk.dk
VEGA	Enghavevej 40	1674	København V	www.vega.dk
Vershuset	Skyttemarksvej 80	4700	Næstved	www.vershuset.dk
VoxHall	Vester allé 15	8000	Århus C	www.voxhall.dk